

บทคัดย่อ

ปี พ.ศ. 2552

ดร.พรอญชลี พุกชาญคำ

การวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความผาสุก ความพึงพอใจ และความไม่พึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความผาสุก ความพึงพอใจและความไม่พึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อจัดลำดับความสำคัญของปัจจัย เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลต่อความผาสุก ความพึงพอใจและความไม่พึงพอใจในการปฏิบัติงาน และเพื่อศึกษาแนวทางการสร้างแรงจูงใจเพื่อสร้างความผาสุก และความพึงพอใจในการปฏิบัติงานแก่บุคลากรสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ขั้นตอนในการดำเนินการ ขั้นตอนแรก เป็นการวิเคราะห์เอกสารเพื่อวิเคราะห์ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความผาสุก ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน จากแนวคิดทฤษฎี และการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ ขั้นตอนที่สองเป็นการพัฒนาปัจจัยส่งผลต่อความผาสุก ความพึงพอใจและความไม่พึงพอใจในการปฏิบัติงานจากขั้นตอนแรก จัดทำเป็นแบบสอบถามนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงประจักษ์กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 1,122 คน และใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจโดยใช้ factor analysis เพื่อจัดกลุ่มตัวแปรและจัดลำดับความสำคัญของปัจจัย และดำเนินการเปรียบเทียบระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อความผาสุก ความพึงพอใจและความไม่พึงพอใจในการปฏิบัติงานจำแนกตามหน่วยงาน ขั้นตอนที่สามเป็นการศึกษาแนวทางในการสร้างแรงจูงใจเพื่อสร้างความผาสุก และความพึงพอใจในการปฏิบัติงานแก่บุคลากรสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการในการปฏิบัติ โดยใช้วิธีสนทนากลุ่ม (Focus Group)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความผาสุก ความพึงพอใจ และความไม่พึงพอใจในการปฏิบัติงาน ของบุคลากร สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ประกอบด้วย 6 ปัจจัย 41 ตัวแปร
2. ลำดับความสำคัญของปัจจัยส่งผลต่อความผาสุก ความพึงพอใจ และความไม่พึงพอใจในการปฏิบัติงาน ของบุคลากร สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เรียงลำดับตามน้ำหนักของปัจจัยจากการวิเคราะห์องค์ประกอบจากมากไปน้อย ได้ดังนี้ ปัจจัยที่ ① ปัจจัย “การพัฒนาบุคลากรเพื่อการปฏิบัติงาน ” ประกอบด้วย 9 ตัวแปร ② ปัจจัย “นโยบาย การบริหาร การสื่อสารฐานข้อมูลและเทคโนโลยี” ประกอบด้วย 11 ตัวแปร ③ ปัจจัย “เกียรติ ศักดิ์ศรี และความภาคภูมิใจในการปฏิบัติงาน ” ประกอบด้วย 8 ตัวแปร ④ ปัจจัย “สภาพแวดล้อมและบรรยากาศในการทำงาน ” ประกอบด้วย 5 ตัวแปร ⑤ ปัจจัย “ผู้บังคับบัญชา และเพื่อนร่วมงาน ” ประกอบด้วย 5 ตัวแปร และ ⑥ ปัจจัย “โอกาสความก้าวหน้าในงานของบุคลากร” ประกอบด้วย 3

ตัวแปร ปัจจัยทั้ง 6 ตัวนี้มีความสามารถร่วมกันอธิบายความพึงพอใจและความไม่พึงพอใจในการปฏิบัติงาน ของบุคลากรสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้ร้อยละ 71.188

3. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อความผาสุก ความพึงพอใจและความไม่พึงพอใจของบุคลากรสำนักงานปลัดกระทรวง จำแนกตามกลุ่มภารกิจของหน่วยงาน ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการเดิม และสำนักบริหารยุทธศาสตร์และการบูรณาการการศึกษา พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05